

CONSCIOUS YOUTH BEHAVIOURS.
IN EMERGING REALITIES

Πρακτικές μη τυπικής εκπαίδευσης: Grooming & Ψεύτικες ταυτότητες

A2 ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ CYBER

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

#7	Μια ιστορία αγάπης
Απειλή (ες)	Grooming & Ψεύτικες Ταυτότητες
	<p>Το ψηφιακό grooming περιλαμβάνει τη στρατηγική δημιουργία παραπλανητικών διαδικτυακών σχέσεων από ενήλικες με ανηλίκους, κυρίως για σκοπούς εκμετάλλευσης, συχνά σεξουαλικούς. Η διαδικασία αυτή εκμεταλλεύεται συστηματικά την ψηφιακή ανωνυμία και την εκτεταμένη συνδεσιμότητα που παρέχουν οι διάφορες πλατφόρμες, συμπεριλαμβανομένων των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, για τη χειραγώγηση και την εκμετάλλευση νεαρών ατόμων. Ταυτόχρονα, το φαινόμενο της χρήσης ψεύτικων ταυτοτήτων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης επιδεινώνει το ζήτημα αυτό. Επιτρέπει τη δημιουργία ή την υιοθέτηση κατασκευασμένων προσωπικοτήτων, διευκολύνοντας ένα ευρύ φάσμα κακόβουλων δραστηριοτήτων. Αυτές κυμαίνονται από την προώθηση των προσπαθειών grooming μέχρι την αποφυγή της λογοδοσίας και την εμπλοκή σε ανώνυμες αλληλεπιδράσεις που μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια και την ιδιωτικότητα των συμμετεχόντων.</p>
Τυπολογία	Ομαδικές συζητήσεις
Διάρκεια	45 λεπτά – 1 ώρα
Παρακολούθηση	Δια ζώσης, σε τάξη
Σκοπός	<ul style="list-style-type: none"> • Να βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν τι σημαίνει grooming και πώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί. • Να συμβάλει στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τους πιθανούς κινδύνους, ιδίως το grooming, κατά τη χρήση των τεχνολογιών επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των κινητών συσκευών. • Να βοηθήσει τους εκπαιδευόμενους να προβληματιστούν σχετικά με τις δικές τους συμπεριφορές. • Να ενδυναμώσει τους εκπαιδευόμενους ώστε να είναι σε θέση να αποτρέψουν τον εαυτό τους από το να εμπλακούν σε επικίνδυνες καταστάσεις στο διαδίκτυο.
Μαθησιακοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • Να είναι σε θέση να κατανοήσουν τους διάφορους τύπους διαδικτυακών σχέσεων που μπορεί να προκύψουν από την διαδικτυακή επικοινωνία • Να είναι σε θέση να ορίζουν τους όρους predator, grooming process και willing participant. • Να κατανοήσουν τις συνέπειες της διαδικασίας του grooming και της πρόθυμης συμμετοχής σε επικίνδυνες διαδικτυακές συμπεριφορές.
Προφίλ εργαζομένων	Ηλικία 15-17 χρονών
Αρ. συμμετεχόντων	Ιδανικά μέχρι 20 συμμετέχοντες ή μαθητές το πολύ μιας τάξης.
Εργαλεία	<ul style="list-style-type: none"> • Σημειωματάριο • Προβολέας • Χαρτιά-γραφική ύλη

	<ul style="list-style-type: none"> • Ταινία «Kayleigh's Love Story» - Η διάρκεια της ταινίας είναι 05:30 λεπτά, πηγή: https://www.youtube.com/watch?v=WsbYHI-rZOE
<p>Προετοιμασία</p>	<p><u>Προετοιμασία του εκπαιδευτικού πριν από τη δραστηριότητα:</u></p> <p>Όπως προαναφέρθηκε, το grooming είναι μια εγκληματική δραστηριότητα που έχει ως στόχο να χρησιμοποιήσει ψυχολογική χειραγώγηση για να αποσπάσει προσωπικά δεδομένα από το θύμα, να του προκαλέσει ψευδή εμπιστοσύνη και να το παρασύρει σε μια προσωπική συνάντηση, όπου συνήθως ασκείται σωματική βία, σεξουαλική κακοποίηση, κακοποίηση του θύματος για παιδική πορνεία, παραγωγή παιδικής πορνογραφίας κ.λπ. Επειδή η δημιουργία επαφών λαμβάνει χώρα τις περισσότερες φορές στο περιβάλλον του Διαδικτύου, των κινητών τηλεφώνων και άλλων σχετικών τεχνολογιών, πρόκειται για ένα είδος διαδικτυακού εκφοβισμού. Ο όρος cyber-grooming (μερικές φορές και ως cyber grooming, child grooming) εμφανίζεται πολύ συχνά.</p> <p>Το cyber-grooming χρησιμοποιείται συχνότερα στο περιβάλλον των συνομιλιών, των ιστοσελίδων γνωριμιών στο διαδίκτυο, των instant messengers ή στα κοινωνικά δίκτυα. Είναι πιο συχνή στο πεδίο των instant messengers (56%) και των κοινωνικών δικτύων (11,6%). Μπορεί όμως να συμβεί και σε πολλούς άλλους ιστότοπους, ιδίως σε αυτούς που απευθύνονται σε ανήλικους χρήστες.</p> <p>Η ψυχολογική χειραγώγηση πραγματοποιείται συνήθως για μεγάλο χρονικό διάστημα, από μερικούς μήνες έως αρκετά χρόνια. Τα θύματα είναι συχνότερα χρήστες ηλικίας 11-17 ετών, οι οποίοι περνούν περισσότερο χρόνο στο Διαδίκτυο από άλλους, με χαμηλή αυτοεκτίμηση κ.λπ. Ο επιτιθέμενος μπορεί στη συνέχεια να είναι λίγο πολύ οποιοσδήποτε. Τα επιμέρους στάδια της επίθεσης μπορούν να βρεθούν στο παράρτημα 1.</p> <p>Είναι λοιπόν σημαντικό οι νέοι να σταματήσουν και να σκεφτούν και να μιλήσουν σε κάποιον αν έχουν οποιοσδήποτε ανησυχίες. Είναι επίσης σημαντικό οι φίλοι να προσέχουν ο ένας τον άλλον και να αναφέρουν οποιοσδήποτε ανησυχίες ή αλλαγές στη συμπεριφορά τους σε έναν ενήλικα που εμπιστεύονται. Τέλος, είναι επίσης πολύ σημαντικό να παρακολουθήσετε το βίντεο πλήρως πριν το δείξετε στους μαθητές.</p>
<p>Εφαρμογή</p>	<p>1. Εισαγωγή (10 λεπτά): Σε αυτή την ηλικία των παιδιών, ο καταλληλότερος τρόπος για να τα εμπλέξουμε με το grooming είναι να ενισχύσουμε το μήνυμα ότι δεν μπορούν πάντα να γνωρίζουν το πρόσωπο με το οποίο συνομιλούν όταν βρίσκονται στο διαδίκτυο. Ωστόσο, είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι οι επιτιθέδιοι γίνονται όλο και πιο ανοιχτοί με τους νέους- μπορεί να μην λένε ψέματα για το ποιο είναι, πόσο χρονών είναι ή ακόμη και για το τι ψάχνουν. Είναι επιδέξιοι στο να χειραγωγούν καταστάσεις προκειμένου να πείσουν τους νέους να έχουν σχέση μαζί τους. Αυτό μπορεί να γίνεται σε διαφορετικές χρονικές περιόδους, αλλά το σημαντικό είναι ότι τα παιδιά και οι νέοι συχνά θα αισθάνονται ότι μπορούν να εμπιστευτούν αυτό το άτομο. Η σεξουαλική συμπεριφορά συνήθως ενθαρρύνεται προτού ο δράστης προχωρήσει στον εκβιασμό του νεαρού ατόμου. Πρόκειται για έναν πολύπλοκο τομέα και το βασικό μήνυμα πρέπει να είναι ότι τα παιδιά και οι νέοι πρέπει να ενεργούν σύμφωνα με το ένστικτό τους και να λένε σε κάποιον αν κάτι δεν φαίνεται να είναι σωστό. Θα πρέπει επίσης να προσέχουν τους συνομηλίκους τους, εάν ένας φίλος τους έχει συνάψει διαδικτυακή σχέση με</p>

κάποιον που κανείς άλλος δεν έχει γνωρίσει ποτέ- αυτό επίσης θα μπορούσε να αποτελεί πιθανό πρόβλημα.

- 2. Ομαδική δραστηριότητα (20 λεπτά):** Ζητήστε από την ομάδα να συζητήσει ποιοι είναι οι κίνδυνοι και τα οφέλη της διαδικτυακής επικοινωνίας.

Ερωτήσεις:

Τι γνωρίζουν ήδη σχετικά με grooming; Μπορούν να ορίσουν τον όρο grooming;

Τι μπορούν να κάνουν για να ελαχιστοποιήσουν τους κινδύνους;

- 3. Αναπαραγωγή ταινίας- ιστορία αγάπης της Κέιλι (5.30 λεπτά):**

Το περιεχόμενο της ταινίας βρίσκεται στο παράρτημα 2.

Προειδοποιήστε ότι ορισμένα άτομα μπορεί να βρουν την ταινία δυσάρεστη ή ενοχλητική και ενημερώστε τα ότι θα συζητήσετε ορισμένα από τα θέματα μετά την αναπαραγωγή της ταινίας. **Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να ενημερώσετε τους νέους για το ποιο μέλος του προσωπικού μπορούν να μιλήσουν αν θέλουν να συζητήσουν οτιδήποτε περαιτέρω ή ακόμα και αν αισθανθούν άσχημα και χρειάζονται υποστήριξη.** Η ιστορία αγάπης της Kayleigh είναι μια προειδοποίηση προς τους νέους, κορίτσια και αγόρια, σχετικά με τη διαδικτυακή διαπαιδαγώγηση και τους κινδύνους του να μιλάς σε αγνώστους ή σε «φίλους» που γνωρίζεις μόνο στο διαδίκτυο.

Τονίστε το γεγονός ότι σε πολλές περιπτώσεις grooming, το θύμα μπορεί να εκβιαστεί, συχνά χρησιμοποιώντας εικόνες που μπορεί να έχει στείλει στον δράστη. Μπορεί να φαίνεται καλή ιδέα να στείλετε ακατάλληλες εικόνες σε κάποιον που νομίζετε ότι «γνωρίζετε», αλλά αυτό δεν ισχύει ποτέ.

- 4. Συζήτηση (14.30 λεπτά):**

Χρησιμοποιήστε ορισμένες από τις παρακάτω ερωτήσεις για να ξεκινήσετε τη συζήτηση.

Ερωτήσεις:

Ποια ήταν τα πράγματα που έκανε η Κέιλι και την έκαναν ευάλωτη;

Τι θα έπρεπε να είχε πει/κάνει;

Γιατί η Κέιλι ένιωθε ότι δεν μπορούσε να πει σε κανέναν για όσα συνέβαιναν;

Τι θα κάνατε εσείς για να αποφύγετε να βρεθείτε σε παρόμοια κατάσταση;

Σημαντικά σημεία συζήτησης: Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε και να καταστήσουμε σαφές στους μαθητές ότι δράστες grooming υπήρχαν πάντα στην κοινωνία. Η τεχνολογία δεν φταίει, απλώς διευκολύνει τον χρήστη.

Δραστηριότητες επέκτασης: Μπορούν οι μαθητές να επινοήσουν ένα σύντομο μήνυμα ή μια παρουσίαση με στόχο την ευαισθητοποίηση των άλλων σχετικά με

	αυτά τα ζητήματα; Στη συνέχεια, μπορούν να συνεργαστούν σε μικρές ομάδες για να αποφασίσουν τον καλύτερο τρόπο να μεταδώσουν αυτό το μήνυμα στους συμμαθητές τους. Ποιος θα ήταν ο πιο αποτελεσματικός;
Συμβουλές	Αυτό το μάθημα επιδιώκει να ευαισθητοποιήσει τους νέους σχετικά με ορισμένα από τα ζητήματα που σχετίζονται με το grooming. Είναι σαφές ότι οι νέοι χρησιμοποιούν το διαδίκτυο και τις κινητές τεχνολογίες ως μέσο επικοινωνίας. Πολλοί ενήλικες, (γονείς και εκπαιδευτικοί) δυσκολεύονται να κατανοήσουν την έλξη που ασκούν κάποιες από αυτές τις νέες τεχνολογίες επικοινωνίας, αλλά είτε είμαστε σε θέση να νιώσουμε άνετα με αυτές είτε όχι, πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι αποτελούν την προτιμώμενη μέθοδο επικοινωνίας για τους νέους μας. Όταν μιλάμε για αυτά τα θέματα, είναι σημαντικό να μην αντιδρούμε υπερβολικά . Οι κίνδυνοι δεν δικαιολογούν ηθικό πανικό, ούτε δικαιολογούν τον σοβαρό περιορισμό της χρήσης του διαδικτύου από τα παιδιά, διότι αυτό θα τους στερούσε τα πολλά οφέλη του διαδικτύου. Πράγματι, η έλλειψη πρόσβασης στο διαδίκτυο ή επαρκών δεξιοτήτων για τη χρήση του έχει πραγματικό κόστος.
Μέτρα ασφαλείας	Ορισμένα παιδιά και νέοι θα έχουν πολύ μεγαλύτερη επίγνωση του φαινομένου του «grooming» ως δυνητικού κινδύνου κατά τη χρήση της διαδικτυακής και κινητής επικοινωνίας. Η ύπαρξη ομάδων μεικτών ικανοτήτων και πιθανώς ομάδων ενός φύλου θα επιτρέψει μια πιο βαθιά και τεκμηριωμένη συζήτηση.
Εξωτερικές αναφορές και πηγές	https://scoutscymru.org.uk/wp-content/uploads/2020/05/grooming_lesson_plan1.pdf http://dictionary.cambridge.org/dictionary/british/grooming https://www.leics.police.uk/police-forces/leicestershire-police/areas/leicestershire-force-content/c/campaigns/2019/kayleighs-love-story/
Συνεργάτες/ Συγγραφείς	CPM- Κέντρο Πρόληψης Mladaze, Σλοβακία

Παράρτημα 1

Επιμέρους στάδια της τακτικής grooming

1. Δημιουργία ψευδούς ταυτότητας

Ο επιτιθέμενος δημιουργεί μια εντελώς νέα ταυτότητα, συμπεριλαμβανομένων φωτογραφιών και προσωπικών πληροφοριών, όπως η ηλικία, η οποία είναι συνήθως πολύ χαμηλότερη από την πραγματικότητα. Αυτή η ταυτότητα χρησιμοποιείται είτε μόνη της είτε τροποποιείται σε σχέση με το επιλεγμένο θύμα. Μερικές φορές ο επιτιθέμενος ενεργεί επίσης για λογαριασμό μιας εταιρείας που μπορεί να προσφέρει στα παιδιά κάποιου είδους εμπειρία (διαγωνισμός, μαθήματα, βιωματικές εκδηλώσεις κ.λπ.)

2. Δημιουργία επαφής με το θύμα

Ένας συνηθισμένος τρόπος για να κερδηθεί η εμπιστοσύνη είναι ο αντικατοπτρισμός (ο επιτιθέμενος προσπαθεί να δώσει την εντύπωση ότι έχει τα ίδια προβλήματα ή τα ίδια χόμπι με το θύμα. Παράλληλα, ο θύτης προσπαθεί να μάθει ευαίσθητα δεδομένα για το θύμα.

Παράλληλα, ο δράστης προσπαθεί να δωροδοκήσει το θύμα για να αυξήσει την αξιοπιστία του ή να το απομονώσει συναισθηματικά. Η επιδίωξή του είναι να μάθει κάποιο μυστικό, χάρη στο οποίο το θύμα μπορεί να ελεγχθεί ευκολότερα. Στην τελική φάση, ο επιτιθέμενος προσπαθεί να εισάγει στη συζήτηση έναν διάλογο με σεξουαλικό περιεχόμενο ή να αποκτήσει προσωπικές φωτογραφίες από το θύμα, ώστε να συνεχιστεί ο εκβιασμός. Στη συνέχεια, ο εκβιασμός οδηγεί σε μια συνάντηση κατ' ιδίαν, εκτός αν το θύμα συμφωνήσει οικειοθελώς.

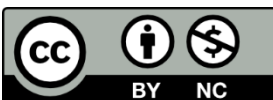
3. Προσωπική συνάντηση

Η συνάντηση είναι ο κύριος στόχος του διαδικτυακού εκβιαστή. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, μπορεί να μην πραγματοποιηθεί άμεσα επίθεση, αλλά η χειραγώγηση μπορεί να συνεχιστεί, οδηγώντας σε περαιτέρω συναντήσεις. Στο τέλος, υπάρχει επίθεση - σωματική, σεξουαλική και με τη χρήση εκβιασμού, οι συναντήσεις μπορούν να συνεχιστούν.

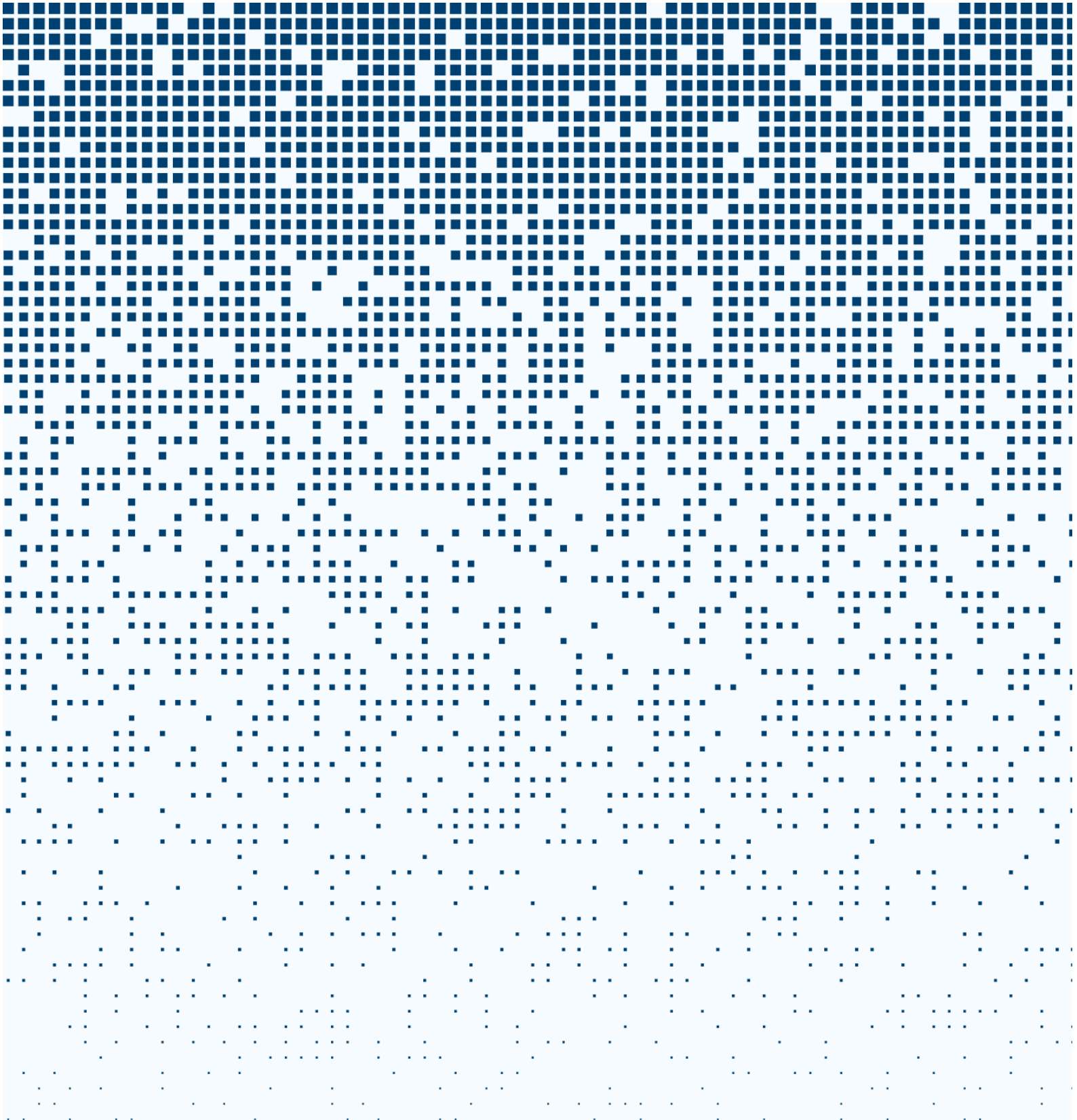
Παράρτημα 2

[Το βίντεο του Keyleigh's Love Story - το περιεχόμενο της ταινίας και ο σκοπός της](#)

Με την υποστήριξη της οικογένειας της Κέλι, η αστυνομία του Leicestershire έφτιαξε μια ταινία που δείχνει τμήματα των τελευταίων 14 ημερών της ζωής της. Η ιστορία αγάπης της Κέλι είναι μια προειδοποίηση προς τους νέους, κορίτσια και αγόρια, σχετικά με τη διαδικτυακή διαπαιδαγώγηση και τους κινδύνους του να μιλάς σε αγνώστους ή σε «φίλους» που γνωρίζεις μόνο στο διαδίκτυο. Η ταινία υπογραμμίζει πόσο γρήγορα και εύκολα μπορεί να γίνει η διαδικτυακή παρενόχληση των παιδιών, χωρίς καν να το γνωρίζουν. Σκοπός της είναι να προστατεύσει τα παιδιά και να σταματήσει άλλη μια οικογένεια να χάσει ένα παιδί με αυτόν τον τρόπο.

This Document is published under an [Attribution-NonCommercial 4.0](#) International license [CC BY-NC].

Conscious Youth Behaviours in Emerging Realities

Erasmus+ KA2 Cooperation Partnerships in School Education

[Reference n. 2023-1-EL01-KA220-SCH-000156982]

**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.